

כוס ראשונה: יין לבן | חורף – שורשים וגעגוע

נשתה כוס ראשונה של יין
 בְּרוּךְ אַתָּה ה' אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא פְּרֵי הַגֶּפֶן. **לחיים!**

וְהָיָה כְּעֵץ שְׂתוּל עַל פְּלָגֵי מַיִם אֲשֶׁר פָּרְיוֹ יִתֵּן בְּעֵתוֹ,
 וְעֵלְהוּ לֹא יִבּוֹל, וְכָל אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה יִצְלִיחַ (תהילים א, ג)

תקומתו של העץ איננה מושרשת בענפים ובעלים ובפירות המפוארים, אלא בשרשיו, שהם מחוזקים במקום אשר הרוחות והסערות לא תגענה שמה. הם מתחזקים על מקור מים חיים של התחדשות. העץ איננו דואג בזמן שהסערות תופסות אותו, מנענעות אותו כופפות אותו, הוא לא נע ולא זע ממקומו, וכל זמן שהוא לא נעקר ממקומו, היה תהיה לו תקומה! ועל כן נמצא שהאילן לא הפסיד כלום, ואדרבא - החליף כוח במאבק. כן הוא האדם. כל זמן שהוא נצמד לשרשיו הרוחניים - שום רוח לא תעקור אותו ממקומו. ונהפוך הוא, הסערות תעוררנה את כח ההתחדשות! רבי שמשון רפאל הירש (המאה ה-19), "במעגלי שנה"

חורשת האקליפטוס

נעמי שמר

כשאמא באה הנה יפה וצעירה
 אז אבא על גבעה בנה לה בית
 חלפו האביבים, חצי מאה עברה
 ותלתלים הפכו שיבה בינתיים
 אבל על חוף ירדן כמו מאומה לא קרה,
 אותה הדומייה וגם אותה התפאורה:
 חורשת האקליפטוסהגשר, הסירה
 וריח המלווח על המים.

בשביל הנה יורדת עדת התינוקות,
 הם בירדן ישכשכו רגלים
 גדלו הילדים וכבר למדו לשחות,
 ובני הנעורים חותרים בשניים
 אבל על חוף ירדן..

מעבר לירדן רעמו התותחים
 והשלום חזר בסוף הקיץ
 וכל התינוקות היו לאנשים
 ושוב על הגבעה הקימו בית
 אבל על חוף ירדן..

רואים רחוק רואים שקוף

יענקל'ה רוטבליט / שמוליק קראוס

צר היה כל כך, הייתי אז מוכרח
 לפרוש כנפיים ולעוף
 אל מקום שבו אולי כמו הר נבו
 רואים רחוק רואים שקוף.
 בן אדם כעץ שתול על מים,
 שורש מבקש
 בן אדם כסנה מול השמיים
 בו בוערת אש.

אז דרכי אבדה, חיי היו חידה
 צמא כמו הלך במדבר
 אל מילת אמת שכוח בה לתת
 לשאת פנים אל המחר.
 בן אדם כעץ שתול על מים...

בערה בי אש יצאתי לבקש
 ימים סערתי כסופה
 שבתי אל ביתי למצוא שאת איתי
 עד בוא הדרך אל סופה.

נשתף:

קר בחוץ וחם בפנים - שתפו בחוויה חורפית מתקופה זו.
 מה אני אוהבת בחורף? מה גשם ורוח מאפשרים או מונעים?

כוס שנייה: מיעוטה יין לבן, ורובה יין אדום | אביב – התחדשות וחידוש

נשתה כוס שניה של יין

נברך על הגפן ועל תנובת הגפן, מתנת אדם ואדמה, על שבת אחים גם יחד, מועדים וחגים.
על ידים הפורשות כפותיהן בברכה, ולבבות הנפתחים בשמחה.

(נוסח קהילת אל מול תבור, עין דור)

לחיים!

אל גינת אגוז

שיר השירים / שרה לוי תנאי

אל גנת אגוז ירדתי

לראות באבי הנחל

לראות הפרחה הגפן

הנצו הרמונים

לכה דודי נצא השדה

נלינה בכפרים נשכימה לכרמים

נראה אם פרוחה הגפן

פתח הסמדר

ויאמר אלהים: תדשא הארץ דשא עשב מזריע זרע
עץ פרי עשה פרי למינו אשר זרעו בו על הארץ ויהי כן:
ותוצא הארץ דשא עשב מזריע זרע למינהו
ועץ עשה פרי אשר זרעו בו למינהו וירא אלהים כי טוב:
(בראשית א, יא-יב)

אל השיר "עץ הלימונים" מאת דניאל פיין (שירה: נינה רפפורט)

נשתף:

מה מתחדש בך? מה החידוש שאני רוצה להביא למשפחה? לקהילה?
לחברה?

כוס שלישית: יין אדום | קיץ – אחריות אקולוגית

נשתה כוס שלישית של יין

ברוכה את עין החיים, מצמיחת פרי הגפן (מרשה פאלק)
לחיים!

בשעה שכורתין אילן שעושה פירות, קולו יוצא מסוף העולם ועד סופו, ואין קולו נשמע (פרקי רבי אליעזר ל"ד)

בְּשָׁעָה שֶׁבָּרָא הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת אֶדָם הָרָאשׁוֹן, נָטְלוּ וְהִחְזִירוּ עַל כָּל אֵילָנֵי גֶן עֵדֶן, וְאָמַר לוֹ: רְאֵה מַעֲשֵׂי כָמָה נְאִים וּמְשֻׁבָּחִים הֵם, וְכָל מָה שֶׁבָּרָאתִי - בְּשִׁבְלֶךָ בְּרָאתִי. מִן דְּעִתְךָ שְׁלָא תִקְלַקֵּל וּתְחַרִּיב אֶת עוֹלָמִי, שְׂאֵם קִלְקֵלֶת - אֵין מִי שְׂיִתְקֵן אַחֲרֶיךָ. (על-פי מדרש קוהלת רבה, פרשה ז, סעיף ג)

רואה אתה, כי האדם במידה שהוא לוקח יותר מן הטבע, הוא הולך ומתרחק ומתעלם ממנו; במידה שחיינו מתעשרים, מתרחבים ומתעמקים, הוא הולך ובונה לו חיץ יותר ויותר עבה בינו ובין הטבע, הולך ומצטמצם ומתכווץ בתוך חומותיו כצב הזה בתוך שריונו, עד כי כבר הורגל לחשוב למושכל ראשון, כי חיים לחוד וטבע לחוד.
(א"ד גורדון, מתוך: "האדם והטבע")

יודוי אקולוגי / מרדכי רותם

לכלכנו אתרי טבע ונוף, חופים, נתיבות ופסגות
משכנו את עתיד עולמך תוך אדישות וחוסר חזון
ניצלנו ולא מחזרנו את מתנות הטבע באנוכיותנו
סיכנו את קיום עולמנו בכורים ובקרינה
עקרנו ציפורים ממחוזות קינון וממסלולי נדידתן
פצענו מדרוני הרים במחצבות אבן
ציערנו אותך ובריותיך בחוסר אחריותנו
קטפנו פרחי בר, והם אבדו ואינם
רמסנו ברגל רמה שדה וניר ואחו
שרפנו עצי יער על מזבח שנאתנו
תיעשנו במחיר איכות אוויר וים ויבשה.

אפפנו את עולמנו בערפל עשן ופיח
בזבזנו אוצרות טבע שקיבלנו בפיקדון
גזלנו נופם של מרחבי רקיע בבנייה מכוערת
דלדלנו את אוכלוסיית חיות הבר ברשלנותנו
הפרנו את ברית האיזון בין האדם לטבע
ויתרנו על איכות חיים ראוויה לילדינו
זיהמנו ימים, נהרות ואגמים ברעל חמדנותנו
חוררנו את מעטפת האוזון החובקת את עולמנו
טימאנו מקורות מים חיים במי שופכינו
יצרנו הררי אשפה וזבל בחלל, במדבר ובחצרותינו
כרתנו יערות העד תמורת רווח קצר מועד

נשתף:

מה באחריותנו להצמיח? איזה כוחות יש לי כדי להצמיח?
איזה צעד אוכל לקדם בסביבתי על מנת לשמור על הבריאה?

"מקולות מים רבים אדירים משברי ים" (תהילים צג, ד)
הפסוק מתאר התפעלות מתופעת טבע אדירה.
שתפו ברגע שבו עמדת נפעמת מול הטבע במלוא הדרו?

כוס רביעית: מיעוטה יין אדום ורובה יין לבן ו סתו – כנון ושלום

נשתה כוס רביעית של יין

בְּרוּכָה רוּחַ הָעוֹלָם
תְּנֵי בִי כַח לְזִקְףִי רֹאשִׁי
לְטַפֵּס מַעְלָה בְּאֲמוּנָה
לְהִתְפָּרֵס לְצַדִּיקִים בְּסִקְרָנוֹת
כְּנֶפֶן.
(שירה ליון)
לחיים!

הַנְּצָנִים נִרְאוּ בְּאֶרֶץ
עַת הַזְמִיר הַגִּיעַ
וְקוֹל הַתּוֹר נִשְׁמַע בְּאֶרְצָנוּ
(שיר השירים ב, יב-יג)

מסופר באגדות חסידיות, כי הרבי מקוצק ישב עם תלמידו (באירופה בתחילת המאה ה-19), ולמדו בענייני ט"ו בשבט. פתח התלמיד בלימוד מפולפל בסוגיית ראש-השנה לאילן, שאל ותירץ, הקשה ופירש. אמר לו הרבי מקוצק: לו היינו בארץ-ישראל, די היה לנו לצאת לשדות ולהתבונן באילנות כדי להבין מהו ראש-השנה לאילן כפשוטו, ולא בדרך הפלפול. שם, בארץ-ישראל, אין ראש-השנה לאילן אומר "דְּרִשׁוּנִי", אלא "עֲשׂוּנִי". מאות שנים אחר כך, אנו החיות והחיים בארץ ישראל מוזמנים ונדרשים לענות על השאלה מהו עבורנו, החיות פה בארץ, ראש השנה לאילן? מה נרצה לדרוש (ללמוד) ומה נרצה לעשות?

יום הולדת לכנסת

המושב הראשון של כנסת ישראל התקיים ביום ט"ו בשבט תש"ט, 14 בפברואר 1949, בניין הסוכנות היהודית בירושלים. בט"ו בשבט השנה, נמשיך לשאת באחריות הקמאית ליצור ולכונן חברה צודקת עבור דורנו ועבור הדורות הבאים.

חוני המעגל היה מהלך בדרך. ראה אדם נוטע חרוב. אמר לו: החרוב לכמה שנים טוען פירות? אמר לו: לשבעים שנה. אמר לו: כלום יודע אתה שתחיה שבעים שנה? אמר לו: מצאתי את העולם בחרובים; כשם שנטעו אבותי לי, אף אטע אני לבני. (תלמוד בבלי, מסכת תענית כג)

כִּי תְבוֹאוּ אֶל הָאָרֶץ וְנִטְעַתֶּם כָּל עֵץ מֵאֵכֶל, וְנָתַן הָעֵץ פְּרִי וְהָאָרֶץ יְבוּלָה
עַת לִנְטַע אֵילָנוֹת, עַת לִנְטַע וְלִבְנוֹת. (ע"פ ויקרא יט, לחן עממי)

נשתף:

"עת" למה עכשיו? במה נרצה לפעול, מה נרצה לטפח ולגדל?

נאזין ליצירה "ארבע העונות" מאת אנטוניו ויולדי